

<http://int-konf.org/konf022014/>

Оргкомітет

Організатори конференції:

Інститут наукового прогнозування (м. Київ),

Кримський інститут економіки та господарського права (Севастопольська філія),

Кафедра політології та права Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця)

Кафедра економічної теорії Львівської комерційної академії (м. Львів)

Кафедра філософських та соціальних наук Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету (м. Чернівці)

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний університет (м. Хмельницький)

Поволзький інститут управління ім. П. А. Столипіна (Саратов)

Центр міжнародного наукового співробітництва „ТК Меганом”(м. Київ).

Украинское общество русской культуры "Русь" (г. Голая Пристань)

Международное общество прав человека (Украинская секция)

Громадська організація "Асоціація "Аналіткум" (м. Вінниця)

Оргкомітет конференції:

Амурський Е.Е., директор Інституту наукового прогнозування, академік МАБЕТ, канд. пед. наук;

Чурюмов К.І. член кореспондент Національної Академії Наук України, академік Нью-Йоркської Академії Наук, професор;

Корнієнко В.О., академік Української академії політичних наук, професор, доктор політичних наук, завідувач кафедри політології та права Вінницького національного технічного університету, президент Асоціації «Аналітикум»

Башнянин Григорій Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії Лівівської комерційної академії;

Коваль Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, Хмельницький кооперативний торговельно-економічний університет;

Биков О.М., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, вчений секретар Інституту законодавства Верховної Ради України;

Антонович Є. А., кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри графічного дизайну і реклами Інституту реклами; Прищенко С. В., доктор наук у галузі дизайну, професор кафедри графічного дизайну і реклами Інституту реклами, член Спілки дизайнерів України;

Ореховський В.О., доктор історичних наук, доцент, зав. кафедри філософських та соціальних наук Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету;

Юрій Михайло Федорович, доктор історичних наук, професор, академік АН України, Чернівецький торговельно - економічний інститут Київського Національного торговельно - економічного університету;

Чікарькова Марія Юріївна, доктор філософських наук, професор, кандидат філологічних наук, Чернівецький торговельно - економічний інститут Київського Національного торговельно - економічного університету;

Безаров Олександр Троянович, кандидат історичних наук, доцент, Чернівецького торговельно - економічного інституту Київського Національного торговельно - економічного університету;

Докаш Оксана Юріївна, кандидат політичних наук, доцент, Чернівецького торговельно - економічного інституту Київського Національного торговельно - економічного університету;

Бабенко А.Г., докт. екон. наук, професор, Кримський інститут економіки та господарського права;

Ніщадименко В.І., голова Київської обласної валеологічної асоціації;

Жалко-Титаренко В.П., головний науковий співробітник Інституту епідеміології і інфекційних захворювань ім. Громашевського, докт. мед. наук;

Бикова Т.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова;

Цкура Н.Л., член правління Українського общества русской культуры "Русь" и Международного общества прав человека та ін.

ВСІ ЗБІРНИКИ МАТЕРІАЛІВ НАУКОВИХ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЙ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО НАУКОМЕТРИЧНОЇ БАЗИ ДАНИХ "РОСІЙСЬКИЙ ІНДЕКС НАУКОВОГО ЦИТУВАННЯ (РІНЦ "SCIENCE INDEX").

Зміст

кандидат педагогічних наук, Шаргун Т.О. БАЗОВІ ПОЛОЖЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ У 20-30-х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

Докладніше *Коментарів: 0*

к. і. н., Годун Н. І. ФОРМУВАННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКІВ ЯК ПРІОРИТЕТНОГО НАПРЯМКУ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Медицина

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат педагогічних наук, Квас В. М. ПЕДАГОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО САМОНАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

Докладніше *Коментарів: 0*

Верещук К. В. СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ МУЗИКИ ХХ СТОЛІТТЯ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Мистецтво

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат медичних наук, Корсак А. В. ІМУНОГІСТОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АСТРОЦИТІВ РУХОВОГО ЦЕНТРУ ТРАВМОВАНОГО СІДНИЧНОГО НЕРВА ЗА УМОВ ВПЛИВУ ВИСОКОЧАСТОТНОГО ЕЛЕКТРОХІРУРГІЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Медицина

Докладніше *Коментарів: 0*

Боровець Л. Ф. ФЕНОМЕН УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Культурологія

Докладніше *Коментарів: 0*

Бурлака А. И., д. мед. н., проф. Гаркавый С. И., д. мед. н, проф. Коршун М. М. ГИГИЕНИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ДЕТЕРМИНАНТ СОДЕРЖАНИЯ ТРИГАЛОМЕТАНОВ В ВОДЕ ПЛАВАТЕЛЬНЫХ БАССЕЙНОВ ПРИ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Медицина

Докладніше *Коментарів: 0*

Параняк П. Р. ПРОБЛЕМА ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА КОМПРОМІСУ В ІДЕЯХ МАРКСИЗМУ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Політологія

Докладніше *Коментарів: 0*

Антонюк О. Я. ДЕРЖАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ О. В. КОРЧАКА-ЧЕПУРКІВСЬКОГО В САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Медицина

Докладніше *Коментарів: 0*

Пашенко І. М. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРНО-ЕТНОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

Докладніше *Коментарів: 0*

Степанова Д. В. РЕГУЛЮЮЧА РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ПОДАЛАННІ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Економіка

Докладніше *Коментарів: 0*

Гончаров А. Ю. ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА НА УРОКАХ НАВЧАННЯ ГРИ НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Мистецтво

Докладніше *Коментарів: 0*

канд.філол. наук, Соломаха А. В. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ УКРАЇНИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат економічних наук, доцент, Ривак О. С. РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Економіка

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат економічних наук, П'ятничук І. Д. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ І ЙОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СИСТЕМІ БЮДЖЕТУВАННЯ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Економіка

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, П'ятничук Д. В., П'ятничук Г. О. ВПЛИВ РІЗНИХ ПРОГРАМ ТРЕНУВАНЬ БІГУНІВ НА СЕРЕДНІ І ДОВГІ ДИСТАНЦІЇ НА ПОКАЗНИКИ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Фізична культура та спорт

Докладніше *Коментарів: 0*

Нгуен Мань Кионг ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО - ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ-МІГРАНТАМИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат технічних наук, Дорошенко М. М. ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКУ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ НА ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Економіка

Докладніше *Коментарів: 0*

кандидат медичних наук, Вежновець Т. А. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЙОГО СКЛАДОВИХ У КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Медицина

Канд.філол. наук, Соломаха А. В. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ УКРАЇНИ

Категорія: Науковий потенціал 2014 (25-27.03.2014р.), Педагогіка

КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ УКРАЇНИ

канд.філол. наук, доцент, Соломаха А. В.

Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна, м. Київ

В статті обґрунтовано необхідність врахування когнітивного підходу до навчання іноземних мов, взаємодія якого з комунікативним підходом забезпечить реалізацію особистісно-орієнтованої концепції навчального процесу на заняттях іноземної мови у ВНЗ України.

Соломаха А. В. Когнитивный подход к обучению иностранных языков в ВУЗах Украины/ Киевский университет имени Бориса Гринченка, Украина, Киев.

В статье обоснована необходимость учитывать когнитивный подход в обучении иностранных языков, взаимодействие которого с коммуникативным подходом обеспечит реализацию личностно-ориентированной концепции учебного процесса на занятиях по иностранным языкам в ВУЗах Украины.

Solomakha A. V. Cognitive approach to learning foreign languages in universities of Ukraine/ Boris Grinchenko Kiev University, Ukraine, Kiev.

The necessity of considering the cognitive approach in foreign languages learning and its interaction with the communicative approach are identified in the article. That will ensure the implementation of the personally-centered concept in the foreign language learning process at universities in Ukraine.

Процеси глобалізації сучасного суспільства, розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та розширенням ділових та особистісних контактів ставлять питання інтесифікації та оптимізації шляхів

оволодіння іноземною мовою фахівцями будь-якої галузі. В наслідок цих процесів відбувається пошук нових підходів та методів навчання іноземних мов у навчальних закладах усіх рівнів.

Традиційною метою навчання іноземної мови вважається не просто автоматичне заучування студентами лексичного та граматичного матеріалу, а розвиток іншомовної комунікативної компетентності, що неможливо досягти без використання когнітивного підходу до навчання іноземної мови.

Актуальність дослідження особливостей використання когнітивного підходу у викладанні іноземних мов доводить низка розвідок, присвячених цьому питанню, а саме роботи І. А. Зимньої [3, 4], В. П. Беяніна [1], Б.М.Величковського [5, 6], О. О. Леонтьєва [8] та ін.

Нове розуміння процесів сприйняття мови когнітивною психологією та лінгвістикою вплинуло на суміжну з ними прикладну дисципліну – методіку навчання іноземних мов, в якій також зароджується та отримує розвиток когнітивний підхід. Тому мета нашої розвідки полягає у визначенні основних принципів когнітивного підходу навчання іноземним мовам у ВНЗ України.

Перехід від суто комунікативного підходу, який панує у методиці навчання іноземних мов останні десятиліття, та усвідомлення необхідності врахування когнітивного підходу з посиленням культурологічної складової навчання іноземної мови, зумовлений низкою причин, серед яких:

1. Протиріччя між соціальним замовленням вищій школі, що орієнтоване на формування спеціаліста шляхом збагачення його відповідними професійними компетенціями, і способами організації навчального процесу, що не дозволяє реалізувати це замовлення повною мірою.
2. Протиріччя між потребою студента у професійно-культурному самовираженні в іншомовному середовищі й недостатнім рівнем розвитку його комунікативної компетентності.
3. Усвідомленням необхідності організації професійно-спрямованого процесу навчання іноземних мов як системи ускладнених комунікативних завдань і відповідних ситуацій, спрямованих на формування не лише спеціаліста із знанням іноземної мови, але й сформованої вторинної мовної особистості.
4. Необхідність реалізації нового формату взаємодії викладача та студента, метою якого є розвиток усіх особистісних якостей студентів, потрібних у їхній подальшій професійній діяльності [7, с. 158].

Когнітивний підхід до навчання ІМ базується, у першу чергу, на принципі свідомості у навчанні та на теорії соціоконструктивізму, що передбачає активну участь студента у процесі навчання, тобто перетворення його з об'єкта в суб'єкт навчальної діяльності та забезпечення реалізації особистісно-орієнтованої концепції навчального процесу та процесу навчального співробітництва між викладачем і студентами та студентів між собою. Студент стає активним і свідомим учасником процесу навчання, що призводить до формування колективного суб'єкту як наслідку дії принципу

колективної комунікативності навчання. Завдяки організуючим, плануючим та позитивно стимулюючих діям викладача відбувається співробітництво студентів, результатом якого є занурення в іншомовне комунікативне середовище, адже вони отримують не готові кліше іноземною мовою, а їм вказується шлях оволодіння засобом міжкультурного спілкування, яким є мова.

Одним з важливих принципів когнітивного підходу у навчанні іноземних мов є повне усвідомлення навчального матеріалу. При цьому передбачається усвідомлення не тільки себе як суб'єкту навчальної діяльності, а й усвідомлення змісту і процесу навчальної діяльності. Враховуючи особливості дисципліни «Іноземна мова», усвідомлення передбачає також:

- 1) усвідомлення мовного правила як основи мовленнєвої діяльності;
- 2) усвідомлення проміжних операцій як складових певної навички, тобто усвідомлення програми дії у процесі комунікації [4].

Проте засвоєння лише мовного матеріалу, тобто оволодіння іноземною мовою як системою, часто не забезпечує правильність і швидкість її використання в процесі живого спілкування з носіями мови. Саме тому когнітивний підхід при навчанні іноземних мов забезпечує врахування особливостей національної культури народу, мова якого вивчається, адже на сучасному етапі розвитку лінгвістики загальноприйнятим вважається розуміння мови як вербалізованої когнітивної бази певного народу, тому метою навчання іноземних мов стає не просто комунікація з метою обміну інформації, а міжкультурна комунікація особистостей як представників різних культур.

Крім того, використання когнітивного підходу в навчанні призводить до підвищення мотивації студентів у процесі оволодіння іноземною мовою, викликає цілеспрямовану активність та активізацію пізнавальної діяльності. Тому необхідним є пошук стимулів, які можуть викликати позитивну мотивацію у студентів, а це може бути забезпечене підбором навчального матеріалу з урахуванням принципу автентичності інформації. Зазначимо, що поняття «автентичність» забезпечується не лише лексично та граматично правильно оформленими висловлюваннями, а й змістовим наповненням навчальних матеріалів (текстами для читання, аудіювання, темами для обговорення чи написання есе), які можуть викликати природний інтерес у студентів та сприятимуть, як наслідок, кращому запам'ятовуванню навчального матеріалу.

Однією з умов реалізації когнітивного підходу в навчанні іноземних мов у ВНЗ є організація пошукової діяльності студентів на та після занять з іноземної мови. Формами реалізації пошукової діяльності можуть бути створення проблемних ситуацій чи труднощів, які вимагають отримання додаткової інформації, яку студенти можуть отримати лише за допомогою іноземної мови, та подальше обговорення на заняттях. Наприклад, запропонувати студентам певну ситуацію, що типова для представника

української культури, проте викликає нерозуміння у представника іншої культури, а, відповідно, носія іншої мови, тому необхідно знайти додатковий матеріал, який пояснить би національно-культурні особливості представників двох різних народів, та презентувати результати своїх пошуків в аудиторії. Цікавими завданнями є пояснення історії виникнення усталених словесних комплексів як відображення особливостей історичного, культурного чи економічного розвитку народу, мова якого вивчається. Проте, слід пам'ятати, що штучно створені труднощі викликають інтерес та активізацію пізнавальної діяльності лише тоді, коли вони є посилюючими, такими, що можна подолати, інакше зацікавленість швидко зникне [2, с 157-160]. Отже, пошукова діяльність в межах реалізації когнітивного підходу у навчанні іноземних мов, безумовно, сприяє поглибленню соціокультурної компетенції, і, як наслідок, міжкультурній комунікації особистостей як представників різних народів.

Підсумовуючи, зазначимо, що інтеграція когнітивного та комунікативного підходів у навчанні іноземних мов, забезпечує інтенсифікацію процесу навчання іноземних мов у ВНЗ, сприяє формуванню позитивного ставлення студентів до цього предмету й підвищує мотивацію у процесі оволодіння іноземною мовою. Результатом синтезу цих підходів є готовність студентів до міжкультурної комунікації іноземною мовою та забезпечення шляхів формування вторинної мовної особистості як умови для здійснення такого виду комунікації. Наразі актуальним залишається розробка ефективних методичних прийомів та способів реалізації когнітивно-комунікативного підходу безпосередньо на кожному занятті з іноземної мови.

Література:

1. Белянин В. П. Психолінгвістика. Учебник. – М.: Флинта: Московский психолого-социальный институт, 2008. – 232 с.
2. Зимняя И. А. Педагогическая психология: Учебное пособие. – Ростов н/Д.: Феникс, 1997. – 480 с.
3. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. Пособие для учителей средней школы. – М.: Просвещение, 1978. – 159 с.
4. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе. – М.: Просвещение, 1991. – 222с.
5. Величковский Б. М. Когнитивная наука: Основы психологии познания: в 2 т. – Т. 1. – М.: Смысл: Издательский центр “Академия”, 2006. – 448 с.
6. Величковский Б. М. Когнитивная наука: Основы психологии познания: в 2 т. – Т. 2. – М.: Смысл: Издательский центр “Академия”, 2006. – 432 с.
7. Ильдуганова Г. М. Развитие устной речи как средства повышения мотивации изучения иностранного языка / Ильдуганова Г. М. // Язык и

методика его преподавания: IV республиканская научно-практическая конференция. – Казань, 2002. – С. 157-159.

8. Леонтьев А. А. Основы психолингвистики. Учебник. – М., 1997. – 287 с.

References:

1. Belyanyn V. P. Psykholynhvystyka. Uchebnyk. – M.: Flynta: Moskovskyy psikhologo-sotsyal'niy institut, 2008. – 232 s.

2. Zymnyaya Y. A. Pedagogicheskaya psikhologiya: Uchebnoe posobie. – Rostov n/D.: Feniks, 1997. – 480 s.

3. Zymnyaya Y. A. Psikhologicheskiye aspekty obucheniya hovoreniyu na inostrannom yazike. Posobie dlya uchiteley sredney shkoly. – M.: Prosveshchenye, 1978. – 159 s.

4. Zymnyaya Y. A. Psikhologiya obucheniya inostrannim yazikam v shkole. – M.: Prosveshchenye, 1991. – 222s.

5. Velychkovskyy B. M. Kohnytnayaya nauka: Osnovy psikhologyy poznaniya: v 2 t. – T. 1. – M.: Smisl: Yzdatel'skiy tsentr "Akademya", 2006. – 448 s.

6. Velychkovskyy B. M. Kohnytnayaya nauka: Osnovy psikhologyy poznaniya: v 2 t. – T. 2. – M.: Smisl: Yzdatel'skiy tsentr "Akademya", 2006. – 432 s.

7. Yl'duhanova H. M. Razvitye ustnoy rechy kak sredstva povisheniya motivatsyy yzucheniya inostrannogo yazika / Yl'duhanova H. M. // Yazik y metodyka eho prepodavaniya: IV respublikanskaya nauchno-praktycheskaya konferentsiya. – Kazan', 2002. – S. 157-159.

8. Leont'ev A. A. Osnovy psikholynhvystiky. Uchebnyk. – M., 1997. – 287 s.